

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

д.е.н., проф. **Денисенко М.П.**, к.е.н., доц. **Бреус С.В.**
Київський національний університет технологій та дизайну

Забезпечення сталого розвитку української економіки є найважливішим національним інтересом. Забезпечення національних інтересів, головним з яких є забезпечення сталого розвитку, та економічної безпеки – найважливіші функції держави, реалізація яких покликана посилювати позиції в міжнародному співтоваристві [1].

Згідно Постанови Верховної Ради України "Про Концепцію (основи державної політики) національної безпеки України", економічна безпека визначається як такий стан національної економіки і кредитно-фінансової системи, який дає можливість:

а) гарантувати економічний розвиток держави на підставі досягнень науково-технічного прогресу;
б) забезпечувати стійке функціонування своєї кредитно-грошової системи і задоволення потреб суспільства за несприятливих внутрішніх і зовнішніх умов [2].

Економічна безпека досягається здійсненням єдиної державної політики, узгодженої, збалансованої, скоординованої системою заходів, адекватних внутрішнім та зовнішнім загрозам [3].

Неспівпадання національних економічних інтересів, що трансформуються у цілі державної політики безпеки, в тому числі і економічної безпеки, стають причиною зовнішніх та внутрішніх конфліктів, різких протиріч, створюючи загрози економічній безпеці, до яких, відносяться [4]:

- низька конкурентоспроможність національної економіки, викликана відсталістю технологічної бази більшості галузей, високою енергоємністю, низькою якістю продукції та високими витратами виробництва;
- набуття монопольного становища окремими виробниками або великим колом великих фірм у виробництві життєво необхідних товарів;
- погіршення стану платіжно-грошової системи, концентрація основної грошової маси на посередницьких операціях і короткострокових формах кредитування;
- залежність стабільного постачання енергоносіїв від політичних рішень держави-постачальника;
- значне зменшення витрат на наукову та інноваційну діяльність, включаючи кошти держбюджету, зниження якості досліджень на стратегічно важливих наукових напрямках, скорочення числа науково-технічних кадрів, в тому числі й найбільш кваліфікованих, котрі переходять у сферу бізнесу або покидають Україну, скорочення фахівців, які займаються фундаментальними дослідженнями, що призводить до розвалу науково-технічного потенціалу країни тощо.

Задля зменшення негативного впливу загроз економічній безпеці та забезпечення сталого розвитку економіки України необхідно на державному рівні реалізувати заходи, які сприяли б вирішенню проблем, пов'язаних із здійсненням структурної перебудови вітчизняної економіки, істотного зменшення енерго- і ресурсомісткості ВВП та випуску наукоємної конкурентоздатної продукції, забезпечення альтернативності джерел надходження енергоносіїв та ефективної диверсифікації зовнішньоекономічних зв'язків [4].

1. З. Варналій. Проблеми та шляхи забезпечення економічної безпеки України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу // <http://www.rainbow.gov.ua/news/25.html>.

2. Про концепцію національної безпеки України: Постанова ВРУ від 16.01.97 // ВВР. – 1997. – № 10. – С. 85.

3. Беляев О.О. "Економічна політика" // [Електронний ресурс]. – Режим доступу // <http://library.if.ua/book/130/8602.html>.

4. Андрійчук В.Г. Економічна безпека України: стан, критерії виміру та превентивні заходи її зміцнення // [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/uazt/2010_2k.pdf.